

Klimat- och näringslivsdepartementet

Yttrande över remiss av Naturvårdsverkets skrivelse Åtgärder för att öka materialåtervinningen av avfall

Er beteckning: KN2023/02730

Sammanfattning

Länsstyrelsen tillstyrker samtliga förslag.

Länsstyrelsen anser att en ökad efterfrågan på återvunnet material, och även återanvändning i den mån det är möjligt, är en särskilt prioriterad fråga att lösa.

Åtgärdsförslagen bidrar till att nå preciseringar inom flera av Sveriges miljömål, exempelvis Giftfri miljö och God bebyggd miljö. Dessutom bidrar de till flera mål och delmål i Agenda 2030, exempelvis mål 11 Hållbara städer och samhällen, mål 12 Hållbar konsumtion och produktion. För att nå dessa mål fullt ut krävs sannolikt ännu mer långtgående förslag än de som presenteras i den här skrivelsen.

4.1 Krav på ökad utsortering och separat insamling av papper, plast, metall och glas

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

För att överensstämja med avfallsdirektivet föreslås utsorteringskravet vara brett och inkludera såväl kommunalt som annat avfall. Förslaget ska leda till ökad återanvändning och materialåtervinning, vilket är viktiga steg mot ett mer cirkulärt samhälle. Länsstyrelsen anser att det krävs riktade informationsinsatser för de som berörs men har icke-kommunalt avfall. Se synpunkt under förslag 4.4.

4.2 Krav på att befintliga bestämmelser som reglerar returpapper i avfallsförordningen upphävs

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

Eftersom kraven i förslag 4.1 avser bland annat allt pappersavfall finns det inte anledning att särreglera just returpapper.

4.3 Krav på att brännbart avfall sorteras ut dels i brännbart avfall som är lämpligt att förbereda för återanvändning eller materialåtervinnas, dels övrigt brännbart avfall

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

Om samhället ska bli cirkulärt krävs att alla avfallsströmmar sorteras och nyttjas enligt avfallshierarkins översta steg, det vill säga minimera, återanvända och materialåtervinna. Förslaget syftar till att förstärka de översta stegen i hierarkin och bidrar därmed till ett cirkulärt samhälle.

4.4 Krav på att kommunerna informerar hushåll och verksamheter om hur avfall under kommunalt ansvar ska hanteras

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

Det krävs kunskap för att hushåll och verksamheter ska förebygga avfall och sortera avfallet rätt. Förslaget är tydligt och tar ett helhetsgrepp om den information som kommunerna regelbundet behöver kommunicera ut.

Utsorteringskravet i förslag 4.1 och 4.3 är brett och inkluderar såväl kommunalt som icke-kommunalt avfall. Länsstyrelsen anser att, i likhet med det kommunala avfallet, det krävs riktade insatser med information om den nya hanteringen för det icke-kommunala avfallet om åtgärderna ska få genomslag. Länsstyrelsen anser därför att behöver det tydliggöras vem som har ansvaret för detta.

Det saknas uppgifter om vad förslaget ger för ekonomiska konsekvenser för kommunerna. Mängden information som kommunen ska ta fram och nå ut med samt frekvensen (årligen)

ökar. Det hade därför varit önskvärt med ett försök att synliggöra kostnaderna för de utökade kraven. Därutöver saknas en beskrivning över rimligheten att lägga på dessa krav utan ytterligare ekonomiskt stöd till kommunerna.

4.5 Producentansvar för möbler respektive madrasser behöver utredas

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

Länsstyrelsen har i övrigt inget att tillföra då det är svårt att förutse vad en utredning kan resultera i.

4.6 Datainsamlingen av uppgifter om avfall från verksamheter behöver förbättras

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

Länsstyrelsen anser samtidigt att en utredning enligt förslaget bör beakta att många verksamheter rapporterar in uppgifter till svenska miljörapporteringsportalen. Datainsamlingen bör i största möjliga mån samordnas för att inte öka rapporteringskraven för verksamheterna.

4.7 Efterfrågan på återvunnet material behöver stimuleras

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

Länsstyrelsen anser att detta bör vara högt prioriterat och instämmer i att insamlat avfall i mesta möjliga mån bör återvinnas eller förberedas för återanvändning.

Länsstyrelsen anser att det är önskvärt att återvunnet material ersätter jungfruliga råvaror när så är möjligt. Först då finns det möjlighet att gå från en linjär produktion till en cirkulär. I en sådan övergång kan det finnas behov av att använda ekonomiska styrmedel. Många gånger är det billigare att använda jungfruliga råvaror än återvunnet material, vilket försvårar övergången till en cirkulär produktion. Det kan då vara motiverat med ekonomiska styrmedel för att återvunnet material ska användas i första hand.

Länsstyrelsens bedömning är att hushållens vilja att sortera avfall är avhängig att det insamlade avfallet återvinns i högre grad. Samtidigt

konstateras att Naturvårdsverket i utredningen har tittat på om brännbart avfall som begrepp skulle kunna ersättas men bedömt att det inte skulle vara möjligt ännu. Länsstyrelsen vill även trycka på behovet av att framöver se över brännbart avfall som begrepp då det tenderar att skicka felaktiga signaler.

4.8 Förutsättningarna för reparation, återtillverkning och återbruk behöver förbättras

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

Länsstyrelsen har i övrigt inget att tillföra då det är svårt att förutse vad en utredning kan resultera i.

4.9 Kommunerna behöver stöd från nationell och regional nivå

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

Länsstyrelsen vill samtidigt se att en utredning om ökat stöd till kommunerna från regional nivå bör inkludera regionerna såväl som länsstyrelsen.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Brittis Benzler med miljöskyddshandläggare Robert Karlsson som föredragande. I den slutliga handläggningen har länsråd Johan Löwenadler Davidsson, avdelningschef Emma Willaredt och miljöskyddshandläggare Jennie Malm medverkat.

Kopia till

Berörda handläggare Länsstyrelsen i Jönköpings län